

Оксана КОВАЛЬ

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ОЧІЛЬНИКА ГАЛУЗИ

20 жовтня 2008 року у конференц-залі Держкомархіву України відбулися наукові читання, присвячені 75-річчю від дня народження Бориса Васильовича Іваненка, заслуженого працівника культури України, журналіста, організатора архівної справи в Україні, якому випало очолити Головне архівне управління у складний перехідний період з 1988 по 1996 роки. Організаційне і наукове забезпечення заходу здійснив Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, спільно з ДКАУ, ЦДАВО України, ЦДКФФА ім. Г. С. Пшеничного, ЦДАГО України та Товариством “Чернігівське земляцтво” у м. Києві. У залі експонувалася виставка документів про життя і діяльність Б. Іваненка з фондів ЦДАВО, виставка наукових праць і публікацій його авторства, підготовлена УНДІАСД, та демонструвався кінофільм, майстерно скомпонований працівниками ЦДКФФА із кадрів офіційної кінохроніки заходів, де був присутній Б. В. Іваненко.

Відкрив наукові читання, голова ДКАУ О. Удод. У вступному слові він підкреслив значущість діяльності Б. Іваненка на посаді начальника Головного архівного управління у нелегкий період бурхливих суспільно-політичних змін. Доповідачі розширили і акцентували окремі напрями діяльності Бориса Васильовича, доповнивши виклад фактів, аналіз стану архівного господарства та оцінки його архівної праці враженнями від особистого знайомства і співробітництва з ювіляром. Заступник директора Інституту історії України НАН України, перший голова створеної за ініціативи Б. Іваненка Спілки архівістів України С. Кульчицький у своєму виступі поділився спогадами про спільну з Борисом Васильовичем роботу над першим у незалежній Україні архівним законом. Р. Пиріг, перший директор ЦДАГО, а у 1998 2002 рр. голова ДКАУ, товариш і колега Б. Іваненка, у надзвичайно цікавій і змістовно насиченій доповіді не лише дав оцінку діяльності незабутнього ювіляра на посаді начальника ГАУ, а й розгорнув перед слухачами, фактично, хроніку надзвичайно щедрих подій періоду становлення системи державних архівів незалежної України. Наступну доповідь “Наукова та організаційна діяльність Бориса Іваненка в ЦДАГО України (1996 2000 рр.)” виголосив наступник Бориса Васильовича на чолі архіву та колишній його заступник на посаді начальника ГАУ В. Лозицький. Працюючи в архіві, спершу на посаді провідного наукового співробітника, а з 1998 р. як в. о. директора, Б. Іваненко особливу

увагу приділяв забезпеченню доступу до раніше засекречених компартійних документів, залученню їх до наукового обігу, опікувався розробленням різноманітних шляхів використання документів, зокрема, в газетних публікаціях та телепередачах. А співробітники ЦДАГО, яким пощастило працювати під керівництвом Бориса Васильовича, головним його організаційним досягненням вважають створення в колективі затишної, родинної атмосфери, яка так допомагала у щоденній рутинній праці. З доповіддю виступила також директор ЦДКФФА Н. Топішко, яка розповіла про велику підтримку Б. В. Іваненком процесів введення до наукового обігу аудіо-візуальних документів, створення і оновлення НДА, зокрема електронного каталогу та допомогу в налагодженні зв'язків з телеканалами. Ю. Прилепішева, начальник відділу міжнародного співробітництва ДКАУ, яка починала свою професійну кар'єру під безпосереднім керівництвом Б. Іваненка, зупинилася на його особистих заслугах у розвитку міжнародних зв'язків Держкомархіву України, не лише як досвідченого керівника, але і надзвичайно тактовного, дипломатичного і уважного співрозмовника. Надзвичайну людяність, сердечність, відкритість, простоту у спілкуванні відзначали всі виступаючі, як і ту теплоту і ніжність, з якою Борис Васильович завжди говорив про свою родину: дружину Світлану Карпівну, сина, онука. Світлана Карпівна вшанувала своєю присутністю зібрання, з увагою і зворушенням слухала повідомлення про професійні заслуги чоловіка, з яким півстоліття ділила радості і життєві негаразди, приймала теплі слова тих, хто мав щастя підтримувати з Б. Іваненком близькі, товариські стосунки. Представники чернігівського земляцтва в Києві, одним із засновників та багаторічним виконавчим директором якого був Б. Іваненко, розповіли про його громадську діяльність (П. Медвідь), а також про початок життєвого та творчого шляху, журналістську та поетичну діяльність, які довелося залишити задля реалізації організаторського таланту (Л. Горлач, Д. Волох). До ювілейної дати чернігівське земляцтво видало книгу спогадів про Б. Іваненка з передмовою голови земляцтва В. Ткаченка, та його поетичних творів, яку подарували присутнім.

У перерві учасники наукових читань, товариші і друзі Бориса Васильовича, його вдова Світлана Карпівна поклали квіти на могилу незабутнього ювіляра на Байковому цвинтарі.

Підсумовуючи роботу читань, О. Удод висловив, напевне, спільне бажання зробити наукові читання на честь Б. Іваненка традиційними, зважаючи на вагомість і невичерпність напрямів і заходів в архівній діяльності, започаткованих в роки його перебування на чолі системи державних архівів України та за його безпосередньої участі і проводити їх у такому форматі що п'ять років. Від земляків прозвучала також пропозиція в пам'ять про Бориса Васильовича посадити дерево на території комплексу центральних архівних установ, де пройшов останній, найбільш плідний і вагомий період діяльності Б. Іваненка.